

МИА ■ МЕДИУМСКА ИНФОРМАТИВНА АГЕНЦИЈА

Управен одбор

Годишен план за спречување на корупција (ГПСК)

на

Акционерското друштво „Медиумска
информативна агенција“- Скопје во државна
сопственост (МИА)

за 2023 година

Декември, 2022 година

Вовед

Корупцијата е еден од главните предизвици и ризици во секое демократско општество и затоа спречување на корупцијата, но и превенцијата се предуслов за владеење на правото, добро функционирање и управување на институциите во согласност со Уставот, законите, меѓународните и националните нормативи и Кодекс.

Како што е познато, медиумите вршат дејност од јавен интерес и заради тоа имаат јавно овластување кое обврзува да го користат во согласност со нормите за такво овластување. Имајќи го предвид фактот дека корупцијата претставува злоупотреба на јавно овластување за лични цели и корист, тогаш јавното овластување за информирање што го имаат медиумите не смее да биде злоупотребено за лична корист од страна на новинари и уредници во медиумот, ниту да биде злоупотребувано од други лица (правни и физички) со доделување награда или поткуп за прикривање или искривување на информациите.

Спречувањето на корупцијата во медиумите е истовремено битка за поголема слобода на медиумите и за зголемување на довербата на граѓаните во нив, односно за остварување на правото на информираност од кое зависи и остварувањето на бројни други права и слободи на граѓаните. Таа битка ќе биде поефикасна ако се зголеми финансиската моќ на новинарите, а со самото тоа медиумот кој преку менаџментот треба да обезбеди редовни и повисоки плати.

1. Дијагноза на проблемот

Корупцијата во медиуми се јавува во вид на злоупотреба на моќ што ја имаат политичките партии (власт и опозиција), бизнисмените или властите на национално и локално ниво за искривување на информациите што се пласираат преку нив, со што тие остваруваат некој свој личен или групен интерес.

Главна задача на Агенцијата ќе биде навремено препознавање на ризиците, предлагање на мерки за отстранување на ризиците и санкционирање на сторителите. Работиме посветено на одржување на високи правни, етички и морални стандарди, почитување на принципите на интегритет, објективност и непристрасност и со својот начин на работа се бориме против корупцијата.

Области на кои ќе посветиме внимание на ризиците од корупција се:

- Продукција на вести
- Јавни набавки/планирање на буџет и спроведување на постапките
- Постапување по пријави на укажувачи
- Планирање и управување со финансии
- Кадровска политика, професионално и етичко однесување на вработените

***Преземени и тековни активности**

Медиумска Информативна Агенција-МИА во 2017 година донесе Упатство за прием на пријави од укажувачи, согласно одредбите од Законот од законот за заштита на укажувачи, исто така е назначено лице за спречување на неправилности во контекст на Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер. Во 2012 година МИА има изготвено Системска Процедура за спроведување на јавните набавки, Процедура за управување на ризици и можности, Насоки за категоризација и видови на разици и Регистар на ризици.

МИА ќе продолжи да го потврдува и јакне сопствениот интегритет во јавниот простор, затоа што само медиуми со интегритет и доверба од аудиториумот јасно и недвосмислено придонесуваат во националната борба против корупцијата.

Менаџментот на МИА ги мотивира новинарите да ја зголемат продукцијата на вести и информации поврзани со корупцијата во државата и светот. Секоја објавена вест за корупција е јавна борба против корупција и медиумски придонес во тој процес.

МИА како досега, така и отсега освен што неприфаќа и осудува автоцензура, туку и јавно ќе се спротивстави на секаков обид за автоцензура а за што како причина биле или се притисок од политички субјекти (власт или опозиција), бизнис влијанија и друго.

Ние во МИА сме свесни дека сериозна борба против корупција е невозможна без директно учество на медиумите како важен актер во општеството, и во таа смисла безрезервно поддржуваме борба на која и е потребна транспарентност овозможена од професионални и високо стандардизирани медиуми каква што е МИА.

2. Активности за поефикасна борба против корупцијата

***Поддршка за остварување на Поглавја 23 и 24 и споделување меѓународни искуства**

МИА ќе мониторира и презентира документи (нормативи, истражувања, анализи....) донесени или препорачани од ЕУ за поефикасна борба против корупцијата.

МИА ќе ја запознае јавноста со Поглавје 23 (Соработка на полето на правосудство и човекови права) и Поглавје 24 (Правда, слобода и безбедност) како носечки сегменти во процесот на пристапување на Северна Македонија во ЕУ.

МИА врз основа на меѓуагенцијска соработка, како и членување во меѓународни асоцијации на новински агенции, ќе објавува новинарски производи кои се во функција на борбата против корупцијата, а е подготвена и за изработка на компаративни анализи.

***Меѓуинституционална поддршка и дејствување во борбата против корупцијата**

МИА за аудиториумот ќе овозможи директен линк за брза навигација преку веб страницата на МИА со Државната комисија за спречување на корупција-ДКСК, и со канцеларијата на Заменик на Претседателот на Влада на РСМ задолжен за политики за добро владеење МИА на веб страницата ќе постави директен линк до Закон за борба против корупција.

МИА директно ќе влијае врз граѓанската свест за борба против корупција и во таа смисла на веб страницата ќе инсталира банер со лесна навигација каде ќе се акумулираат идеи, но и пријави за коруптивни или претпоставени коруптивни случаи кои може новинарски да се истражат, обработат и објават.

МИА со посебен знак ќе ги направи видливи и читливи вестите од областа на корупцијата со назнака „пресинг врз корупцијата“ со што директно ќе влијае за зголемување на довербата кај граѓаните за придонесот на медиумите во борбата против корупцијата.

***Превентива - обуки, едукација, презентација**

МИА со својот ресурсен потенцијал (човечки и материјален) е подготвена, и непречено ќе се бори против корупцијата која ги разјадува темелите на секое демократско општество.

Секој вработен во МИА е должен, и навреме ќе пријави обид за корупција или прикривање на корупција заради лични интереси (поткуп, мито, измама со субвенции, перенеје пари, злоупотреба на доверба, ограничување на конкуренцијата преку договор во контекст на јавен тендер, даночна измама и/или оддавање на службена тајна).

МИА ќе организира експертска обука за антикорупциска едукација на новинарскиот кадар за препознавање на обиди за корупција и корупција врз новинарите и брзо реагирање во такви ситуации.

Обврска на сите вработени е при извршување на работните задачи да постапуваат согласно правилата, процедурите, прописите и професионалните стандарди што се применуваат во Агенцијата, исто така да знаат да ги препознаат облиците на корупција и да има способност да и се спротивстават на корупцијата.

Преку изготвување на политики, воспоставување механизми, обезбедување поддршка за следење на активностите, како и преку едукација на вработените и спроведување активности за подигнување на свеста за пријавување на корупција кај субјектите на надзор и кај граѓаните се постигнува институционална отпорност на корупцијата.

3. Ефекти од Годишниот план за спречување корупција

***Очекувани резултати**

Со Годишниот план за спречување на корупција се зајакнуваат капацитетите на МИА и се воспоставува систем за нејзина ефикасна функционалност во борбата против корупцијата, како и зголемување на довербата на субјектите што се предмет на регулација во Агенцијата.

Во планот како резултат на самопроценка ќе се евидентираат активности на изложеност на институцијата на ризиците за појава и развој на корупцијата односно јасно ќе бидат дијагностицирани приоритетни области кои би можеле да генерираат ризик од корупција.

МИА како досега, така и отсега нема да дозволи замолчување, прекутно неинформирање, селективно или нецелосно информирање, ниту афирмирање на поединци и компании со нарушен имиџ во јавноста.

➤ ОБЛАСТ: 1. Продукција на вести

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор на исполнување	Финансиски импликации
1. Најдобра заштита на нашата кредитабилност	1.1 Објективно информирање. 1.2 Проверка на оригиналниот извор на веста 1.3 Посветено внимание на терминологијата јазикот и реториката во новинарските текстови, насловите и поднасловите	Вработени во Редакции/ Уредници	Континуирано	Да се вложи дополнителен напор за да се открие кои се валидните причини за објавување вест	

2. Силна контрола на квалитет на секоја вест	Пристап на секоја вест како да е анонимен извор, и користење на класичните техники за проверување на фактите и оригиналниот извор	Вработени во Редакции/ Уредници	Континуирано	Покрај проверката на факти, потребно е објаснување за нештата и укажување на она што е всушност главниот проблем	
3. Зголемена свест за затскриените игри	3.1 Примена на основните новинарски стандарди и методи 3.2 Проверка на изворот и квалитетот мора да се изврши пред објавувањето на веста	Вработени во Редакции/ Уредници	Континуирано	Поради одговорноста која ја имаме кон јавноста, но и поради нашата долгогодишна доверба и легитимитет, од клучно значење е да знаеме што пренесуваме	
4. Реевакуација на нашите услови за отворен пристап кон јавната сфера	1. Сигурност при информирање - Нашата медиумска средина е сè похаотична, и исполнета со алтернативни верзии, што прави нејасно што е вистина а што не 2. Целта на модерната пропаганда не е само погрешно	Вработени во Редакции/ Уредници	Континуирано	Спречување на невистинити информации и развивање на критичното мислење за поголема кредитабилност	

	известување или промовирање агенда, туку исцрпување на критичното мислење и поништување на вистината				
5. Преиспитување на начините на кои можеме не само да избегнеме грешки, туку и активно да придонесеме кон подобрување на работите	Доколку се појават нови информации, од клучно значење и за кредитабилноста, грешките треба видливо да се поправат	Вработени во Редакции/ Уредници	Континуирано	Достапност на поправените информации на веб страната	

➤ ОБЛАСТ: 2.Јавни набавки/планирање на буџет и спроведување на постапките

Мерка	Активност	Надлежна организација на единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор на исполнување	Финансиски импликации
1.Соодветно планирање на јавните набавки	1.1 Доставување предлози за потребите од јавни набавки од страна на организационите единици со цел подготвка на Годишен план за јавните набавки	Сите организациони единици	Континуирано	Фреквенција на менување на Планот за јавни набавки во текот на годината	
2.Економично, ефикасно и ефективно користење на средствата наменети за спроведување постапки за доделување на договори за јавни набавки	2.1 Реално проценување на вредноста на секој договор за јавна набавка со пресметување на вкупниот износ за реализације на договорот	Сите организациони единици	При изготвување на годишниот план за јавни набавки и пред започнување одделна постапка	Спроведени постапки за доделување на договори за јавна набавка во рамки на проценетите средства	

3. Транспарентно трошење на средствата предвидени за реализација на јавни набавки и контрола во јавните набавки	3.1 Објавување на постапките за јавни набавки и на договорите за јавни набавки на веб страната на МИА	Секторот за општи, правни, финансиски работи и маркетинг	Континуирано	Достапност на информациите на веб страницата	
4. Почитување на законските прописи и пропишаните интерни процедури за јавни набавки	4.1 Годишна ревизија од независна ревизорска куќа	Независна ревизорска куќа ангажирана од МИА	Во текот на 2023 година	Наод во извештајот од ревизорската куќа	
5. Интензивирање на постапките за претходна проверка на пазарот, односно спроведување на технички дијалог секогаш кога се врши набавка над 50.000 евра, во денарска противвредност со цел повисок	5.1 Се спроведува претходна проверка на пазарот со цел да се спречи концентрација на економски оператори. Претходната проверка се спроведува секогаш за набавка во		Континуирано	Компаниите учествуваат во техничкиот дијалог	

број на понудувачи	вредност повисока од 50.000 евра, во денарска противвредност 5.2 Се спроведува претходна проверка на пазарот и технички дијалог со цел да се зголеми просечниот број на понудувачи во постапките на АД МИА		Континуирано	Постепено зголемување на бројот на понудувачи на АД МИА	
--------------------	---	--	--------------	---	--

2.1 Несоодветно спроведување на постапките за јавни набавки

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор на исполнување	Финансиски импликации
1. Зајакнување на капацитетите на лицата кои ги подготвуваат	1.1 Креирање и спроведување на обуки за примена на стандардите при подготовкa на	Секторот за општи, правни, финансиски работи и	Континуирано	Број на спроведени обуки	

техничките спецификации	техничките спецификации и критериуми за утврдување способност за вработените во организационите единици во Стручната служба кои ги изработуваат техничките спецификации согласно распоредот на јавни набавки	маркетинг			
2. Спречување на влијание врз лицата кои ги подготвуваат техничките спецификации на постапките за јавни набавки	2. Поголема транспарентност при изработка на технички спецификации преку претходна проверка на пазарот, и спроведување Технички дијалог таму каде што е погодно	Секторот за општи, правни, финансиски работи и маркетинг	Континуирано	Успешно спроведени постапки за доделување договори за јавни набавки	
3. Спречување на влијание врз членовите на Комисиите за јавни набавки	3.1 Пријавување обид за влијание врз членовите на Комисиите за јавни набавки	Сите назначени членови на Комисии за јавни набавки	Континуирано	Бројот на доставени пријави до овластеното лице	

	3.2 Давање Изјави за непостоење судир на интереси	Сите назначени членови на Комисии за јавни набавки	Континуирано	Кога членовите на Комисите за јавни набавки дале неточни изјави за постоење судир на интереси	
--	---	--	--------------	---	--

➤ ОБЛАСТ: 3.Постапување по пријави на укажувачи

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор на исполнување	Финансиски импликации
1 Соодветна примена на Законот за заштита на укажувачи, подзаконските акти и Упатството за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање мерки за обезбедување заштита на личните	1.1 Навремено и законско постапување по поднесените пријави од укажувачи 1.2 Известување за преземените мерки на подносителите на пријави во законскиот утврден рок	Лице задолжено за прием на пријави од укажувачи	Континуирано	Доставени одговори и преземени мерки по поднесени пријави	

податоци и другите податоци на укажувачите					
2. Подигање на свеста на лицата вработени во МИА за можностите за постапување по Законот за заштита од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање мерки за обезбедување заштита на личните податоци и други податоци на МИА	Запознавање на вработените во МИА со Законот за заштита на укажувачите и Упатството за прием на пријави од укажувачи	Лица задолжени за прием на пријави од укажувачи	Континуирано	Број на поднесени пријави од укажувачи кои се вработени	

➤ ОБЛАСТ: 4.Планирање и управување со финансии

Мерка	Активност	Надлежна организација на единица/назначен члено лице	Рок на реализација	Индикатор на исполнување	Финансиски импликации
1.Соодветно планирање и реализација на буџетот	1.1 Планирање на годишниот буџет согласно реалните потреби 1.2 Транспарентност на трошењето на средствата предвидени во Финансискиот план	Сите релевантни организации единици во Стручната служба	Континуирано	Доставени прилози од секторите и службата за внатрешна ревизија до Секторот за финансиски работи и логистика со цел подготовка на Финансиски план Објавен Финансиски план и Годишен извештај за работата на веб страницата	
2.Соодветно планирање на финансиските средства поврзани со активности	Проценка на реалните финансиски средства за ангажирање надворешни соработници, ИТ и други услуги и трошоци	Секторот за општи, правни, финансиски работи и маркетинг		Обезбедени доволни средства за спроведување на сите планирани активности	

3.Транспарентност на спроведените трошоци	Изработка на извештај за реализирани средства	Секторот за општи, правни, финансиски работи и маркетинг		Изработен, доставен Извештај за реализирани финансиски средства	
---	---	--	--	---	--

➤ ОБЛАСТ: 5. Кадровска политика, професионално и етичко однесување на вработените

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор на исполнување	Финансиски импликации
1.Вработувања базирани на систем на вредности и критериуми за квалитет	1.1 Вработувања согласно позитивните законски прописи и интерни акти	Комисијата за спроведување на оглас за вработување	Континуирано	Извршени интервјуа/тестирања/извештаи на Комисијата за спроведување на огласот за вработување	
2.Транспарентност на процесот за вработување	2.1Зголемување на достапноста и јавноста на огласите за вработување	Секторот за општи, правни, финансиски работи и маркетинг	Континуирано	Објавени огласи за вработување во дневни весници и на веб страницата	

3. Доследно почитување на професионалните, етичките и институционалните правила на работење	3.1 Едукација на вработените за зголемување на интегритетот и професионалноста во работењето, со посебен акцент на нововработените лица	Секторот за општи, правни, финансиски работи и маркетинг	Континуирано	Дистрибуција на важечките интерни акти, кодекси прописи до сите вработени и по потреба специјализирани обуки	
---	---	--	--------------	--	--

АД „МИА“ - Скопје

Драган Антоновски,

Претседател на Управен одбор и генерален директор

